

УДК 37.014.25:378.4(4)(09)»71»

ОЛЬГА ДАЦКО
м. Суми, Україна

ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ У СФЕРІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ТА ІННОВАЦІЙ

THE ACTIVITIES OF EUROPEAN UNIVERSITY ASSOCIATION IN THE SPHERE OF RESEARCH WORK

У тезах схарактеризовано проекти Європейської асоціації університетів у сфері науково-дослідної роботи та інновацій.

Ключові слова: Європейська асоціація університетів, інтеграція, науково-дослідна робота, інноваційна політика.

В тезисах охарактеризованы проекты Европейской ассоциации университетов в сфере научно-исследовательской работы и инноваций.

Ключевые слова: Европейская ассоциация университетов, интеграция, научно-исследовательская работа, инновационная политика.

The theses identify the projects of European University Association in the field of research work and innovation.

Key words: European University Association, integration, research work, innovation policy.

На шляху інтеграції у європейський освітній простір кожній країні необхідно модернізувати вищу освіту відповідно до вимог європейських стандартів. Пріоритетним напрямом модернізації вищої освіти є забезпечення її якості. У процесі розбудови європейського суспільства знань університети, які являють собою його рушійну силу, потребують всебічної підтримки. Тому надзвичайно актуальним є вивчення досвіду європейських освітніх організацій, що сприяють розвитку гармонійної системи вищої освіти і науково-дослідної роботи, надаючи активну підтримку вищим навчальним закладам.

Однією з найбільших організацій, що впливає на розвиток політики вищої освіти Європи і всього світу, є Європейська асоціація університетів (ЕАУ). Завдяки своїй роботі і контактам з Європейською Комісією (European Commission), Європейським Парламентом (Parliament) та іншими впливовими сторонами, ЕАУ відстоює інтереси і вирішує проблеми закладів-членів, що стосуються фінансування, управління, автономії, контролю якості, довічного навчання і спільних наукових досліджень. [2]

Одним з пріоритетних напрямків діяльності Європейської асоціації університетів є науково-дослідна робота та інновації. Необхідно зазначити, що в

2012-2013 роках ЄАУ спільно з іншими європейськими зацікавленими організаціями у сфері досліджень та інновацій підписали Меморандум про взаєморозуміння (Memoranda of Understanding–MoU), щоб сприяти розвитку Європейського дослідницького простору (European Research Area– ERA). В рамках даного меморандуму ЄАУ взяла на себе зобов'язання виконати поставлені цілі і задачі, що стосуються підготовки докторантів, мобільності, співробітництва між університетами та бізнесом, інновацій, міжнародного співробітництва, відкритого доступу до публікацій та інформації.[1]

Результати проектів ЄАУ чітко демонструють прихильність університетів Європи до усунення бар'єрів і запровадження політики, що ефективно сприяє досягненню цілей Європейського простору науково-дослідної роботи (ERA). Одним з відомих проектів ЄАУ у вищезгаданій сфері є DOC-CAREERS II “Promoting Collaborative Doctoral Education for Enhanced Career Opportunities” (Заохочення до співпраці у сфері докторської освіти заради розширення кар'єрних можливостей). Проект стосується поширення хороших практик в області взаємодії університетів і сектора промисловості; взаємодії університетів і промислового сектора в рамках докторантури; зайнятості людей, що мають ступінь доктора наук; визначення стратегій, які використовуються малими і середніми підприємствами в роботі з університетами і використання досліджень, що проводяться на базі університету. Проект “EUIMA-Sharing Innovative Practices in University Modernisation” (Обмін інноваційними практиками в модернізації університетів) націлений на взаємне навчання та обмін інформацією через проведення серії тематичних досліджень та практичних семінарів, спрямованих на підтримку університетів у реалізації стратегії модернізації, що стосується стійкого фінансування і спільних досліджень. В наш час університети Європи все більше розвивають партнерські стосунки в своїй науково-дослідній роботі, розвиваючи «Відкриту інноваційну модель» співпраці між ними і бізнесом, яка відображена в проекті “Responsible Partnering Initiative and University-Business Collaborative Research” (Відповідальні партнерські ініціативи і спільні дослідження університетів та бізнесу). Проект “Accountable Research Environments for Doctoral Education (ARDE)” (Надійні дослідницькі середовища для докторської освіти), в свою чергу, спрямований на перевірку європейських докторських програм з метою збору інформації про існуючі структури, гарні практики і відповідні галузі, що потребують забезпечення і підвищення якості докторської освіти.

Сьогодні діяльністю асоціації в галузі досліджень та інновацій опікується Робоча група з питань політики досліджень (Research Policy Working Group–RPWG), яка є консультативним органом Ради ЄАУ у просуванні політичних позицій асоціації від імені її членів. Вона також веде систематичний робочий діалог з європейськими вищими навчальними закладами та зацікавленими сторонами стосовно питань наукової та інноваційної політики. Свою діяльність Робоча група розпочала в 2004 році і відтоді зустрічі проводяться регулярно. Робоча група складається з представників Ради ЄАУ та Національних ректорських конференцій (National Rectors' Conferences). Члени RPWG несуть відповідальність за наукову та інноваційну діяльність у своїх вузах

в поєднанні з глибокими знаннями європейських інструментів фінансування наукової сфери і змін в її політиці. Група складається з 21 особи, що представляють свої національні ректорські конференції. Зустрічі RPWG проходить три рази на рік. Порядок денний RPWG охоплює болючі для університетів Європи питання, які стосуються науково-інноваційної політики, а саме:

- розробка і реалізація програми "Горизонт 2020" (the Horizon 2020 programme). "Горизонт 2020" є найбільшою програмою ЄС у сфері досліджень та інновацій з фінансуванням 80 млрд євро протягом 7 років (2014-2020 роки) на додаток до приватних інвестицій, які будуть залучатися. Вона обіцяє більше проривів та відкриттів світового масштабу з лабораторії на ринок;
- розвиток Європейського дослідницького простору;
- робота ЄАУ в рамках Європейського Союзу з наукових досліджень енергетичного комплексу (EuropeanEnergyResearchAlliance);
- роль університетів у створенні Європейських фондів регіонального розвитку (EuropeanRegionalDevelopmentFunds) та Європейських соціальних фондів науково-інноваційної діяльності (EuropeanSocialFundsforresearchandinnovationactivities), пов'язаних з регіональним економічним і соціальним розвитком за допомогою стратегії "Розумної спеціалізації" (SmartSpecialisationStrategy) тощо.[9]

Отже, ЄАУ сприяє науково-інноваційній політиці Європейських університетів. Асоціація надає своїм членам рекомендації з питань Європейської дослідницької роботи і займається розробкою та просуванням нових інструментів для зміцнення позицій європейських університетів як головних зацікавлених сторін у Європейському дослідницькому просторі.

ЛІТЕРАТУРА

1. EUA publications 2014. European universities in the European Research Area: Building on strengths EUA 2014 ERA Progress Report. [Electronic resource]. – URL : http://file:///E:/2014_EUA_MoU_report.pdf
2. European University Association: Strong universities for Europe. [Electronic resource]. – URL : http://file:///E:/eua_information_brochure.pdf
4. EUROPEAN COUNCIL Presidency Conclusions (March), Lisbon, Portugal, 2005. [Electronic resource]. – URL : http://www.bologna-berlin2003.de/pdf/PRESIDENCY-CONCLUSIONS_Lisbon.pdf.
5. Maxwell J. A. Qualitative research design: An interactive approach / J. A. Maxwell. – Thousand Oaks, CA: Sage, 1996.

6. NEWMAN F. Saving Higher Education's Soul, The Futures Project: Policy for Higher Education in a Changing World / F. NEWMAN. – Rhode Island, Brown University, 2000.

7. NYBORG P. The Bologna Process from Berlin to Bergen (June). Contribution to Coimbra Group, EPET Task Force, by the Head of the Bologna Followup Group Secretariat, 2005.

8. POTOČNIK J. Wake up Call for Knowledge Europe! Presentation by the European Commissioner for Research, 2005.[Electronicresource]. – URL :ftp://ftp.cordis.lu/pub/indicators/docs/kf2005_speechpotocnik_slides.ppt

9. RESEARCH ASSESSMENT REVIEW The Sustainability of University Research: reforming parts of the dual support system (May–September), 2003. [Electronicresource]. – URL : www.ra-review.ac.uk/reports/resp/responses.pdf.